

Tempo Doeloe, vroegere tijd, is een korte beschrijving door Gerrit van Faassen van het "Indië-leven" van enkele veteranen. In dit verhaal staat Hendrik-Jan Rengelink centraal.

Rengelink kwam op in Utrecht, op 7 juli 1947. Na twee dagen verhuisde hij naar Kamp Prinsenbos bij Gilze-Rijen, waar hij werd ingedeeld bij de Genie. De volgende etappeplaatsen waren de Mijnschool in Bergen op Zoom en opnieuw Utrecht, waar hij van alles leerde over bruggen en pontons. Op 27 februari 1948 voer hij met de Zuiderkruis naar Palembang op Zuid-Sumatra, waar hij op 23 maart aankwam. "De eerste indrukken kun je eigenlijk niet in woorden uitdrukken", zegt Rengelink, "zo overweldigend was het." Zijn eerste standplaats was Pladjoe, waar een grote olieraffinaderij met duizenden werknemers bewaakt moest worden. Na een paar weken moest hij verkassen naar Karong-Wardoe. Vanuit deze plaats moest de Genie talrijke bruggen maken. Hij ontmoette daar ook een Hardenberger, soldaat Bulthuis van de Hoogenweg, waarmee hij even weer kon 'platproaten' en de laatste nieuwtjes van thuis uitwisselen. In december maakte Hendrik-Jan de Tweede Politionele Actie mee. Voor zijn groep verliep die actie in zoverre gunstig, dat er geen doden waren gevallen. Later verhuisde het peloton naar Batoe-Radja. Op een gegeven moment moest hij met nog elf anderen vertrekken naar de zuidpunt van het enorme eiland. Dat gebeurde op een unieke manier, namelijk met een B-25 bommenwerper waar het een en ander uit was gesloopt om mensen te kunnen vervoeren. Zes in totaal, zodat er twee keer gevlogen moest worden. Toen ze landden bleek dat het vliegveld bezet was door militairen van het KNIL, het Koninklijk Nederlands Indisch Leger, voor beveiliging bij de landing. Zodra het vliegtuig weer vertrokken was, werd die beveiliging weer opgeheven. Een nogal onrustige plek, vond Rengelink. Diezelfde KNIL-militairen werden ook ingezet als bewakers wanneer de Genie bruggen moest bouwen of herstellen. De groep van Rengelink is ontzettend vaak verhuisd, omdat de manschappen steeds gelegeerd moesten worden in de buurt van bruggen die hersteld moesten worden. Na vier maanden vlogen ze met een Dakota terug naar hun peloton. Hier ontmoette Rengelink weer een bekende van de Hoogenweg, namelijk Piet Geertman. Na de soevereiniteitsoverdracht was hij nog een poosje betrokken bij de bewaking van een bruinkolenmijn in Tandjung-Enim. Het handelde hier om springstoffen die daar waren opgeslagen. De tegenstanders wisten namelijk nogal eens wat van dat spul achterover te drukken. De ontspanning van Rengelink en zijn 'maten' bestond voornamelijk uit voetballen, op de meest vreemde plaatsen. Zo voetbalden ze een keer op een veld waarop in het midden een kolossale boom stond. Die boom speelde een belangrijke rol in het leven van de plaatselijke bevolking en mocht niet worden omgehakt, zodat de vreemdste situaties ontstonden tijdens het spel. Tot de groep van Rengelink behoorde ook een waakhond. Of eigenlijk moet je zeggen: 'een waaks hondje'. In de rustige tijd werd er wel eens op wacht geslapen, op een veranda van een huis. De wachtcommandant wist dit, maar tot zijn ergernis kon hij de mannen nooit op heterdaad betrappen, want bij het minste gerucht begon het hondje te blaffen. "Dat rothondje schiet ik nog eens dood", moet hij geroepen hebben toen hij weer eens tevergeefs de slapende wacht wilde betrappen. Hij heeft zijn dreigement echter niet uitgevoerd. Met Pasen 1950 werden de genisten overgebracht naar Java. Van daaruit voeren ze met de General Steward, een Amerikaans boot, naar Nederland, waar ze op 27 mei 1950 aankwamen. "Het waren roerige jaren, maar ik had ze, achteraf gezien, niet graag willen missen", vindt Hendrik-Jan Rengelink.